

Stef Vandebroek: 'Als school en ouders elkaar beter begrijpen en ondersteunen, leveren we zeker een bijdrage aan kinderarmoede en maatschappelijke kwetsbaarheid.'

Heusden-Zolder – Onze grootste uitdaging in 2014 is ongetwijfeld het nieuwe meerjarenplan. In het voorjaar 2015 moeten we dit plan bij de Vlaamse overheid indienen. Het legt dan de richting van de organisatie voor de volgende 5 jaar vast.

Het is nu al duidelijk dat RIMO Limburg voor continuïteit kiest. Wat we op gang getrokken hebben de voorbije jaren, gaan we zeker op een of andere manier verderzetten. We denken hierbij aan onze invalshoeken wonen, armoede en leefbaarheid. Wellicht worden er andere accenten gelegd, maar we willen de opgebouwde expertise en netwerken niet verloren laten gaan.

Kinderarmoede en onderwijs

Maar we willen meer. Uit de omgevingsanalyse blijkt dat de relatie tussen maatschappelijk kwetsbare ouders, hun kinderen en

de onderwijswereld een cruciaal gegeven is. Als school en ouders elkaar beter begrijpen en ondersteunen, leveren we zeker een bijdrage aan kinderarmoede en maatschappelijke kwetsbaarheid. Nu zijn we al actief in 3 schoolomgevingen: Leopoldsburg, Hasselt en Sint-Truiden.

Proactieve dienstverlening

Een tweede nieuwe uitdaging is proactief werken. Samen met collega-instituten en ondersteund door het HIVA hebben we in 2013 in Overpelt gewerkt aan proactieve dienstverlening. De evaluatie is positief. We hopen vanaf nu zoveel mogelijk OCMW's te informeren en te enthousiasmeren om hetzelfde proces door te maken.

Voeding

Ten slotte willen we ons inspannen om goed en goedkoop voedsel (en verzorgingsproducten) bij een grote groep kwetsbare mensen te krijgen. Het feit dat er nog steeds iedere week tonnen voedsel weggegooid worden, moet een doorn in het oog zijn. Het feit dat steeds meer mensen bij voedselbedelingspunten aankloppen, moet ons vragen doen stellen.

In het kader van het SALK hebben we de opdracht gekregen om hier effectief iets mee te doen. Een eerste stap is de publicatie van het draaiboek: 'Dorpsrestaurants op het menu!' (www.rimo.be/draaiboek-dorpsrestaurants).

Samen met onze collega's van West-Vlaanderen en ingaande op de vele vragen hebben we alle kennis over de organisatie van dorpsrestaurants gebundeld in een draaiboek.

Stuurgroep bedrijfssluiting

In Limburg worden we vanaf

medio 2014 zeker geconfronteerd met de gevolgen van een aantal bedrijfssluitingen. We voelen nu al de onrust in wijken stijgen. Veel mensen zijn meer dan ooit bang voor de toekomst. De grootste problemen manifesteren zich wellicht in 2015.

Opbouwwerkers, die meer dan wie ook de polsslag van de samenleving voelen, willen hierin een rol spelen. Daarom werken we actief mee aan de Limburgse stuurgroep bedrijfssluiting.

Stemmen is geen spel

2014 is ook het jaar van de verkiezingen. Net als bij de gemeenteraadsverkiezingen heeft de sector samenlevingsopbouw een aantal partners rond de tafel gebracht en een nieuwe campagne uitgewerkt: Stemmen is geen spel.

Wat die verkiezingen brengen, weten we uiteraard niet. Maar het is ons wel duidelijk dat de sector samenlevingsopbouw op een kantelpunt staat. We zullen een antwoord moeten geven op vragen die onvermijdelijk op ons afkomen. Met wie gaan we op welke manier samenwerken? Hoe verhouden we ons tegenover de zorgsector, waar belangrijke evoluties gebeuren? Op welke manier kunnen we onze kritische rol nog vervullen en toch goede coalities realiseren?

We kampen, zoals velen, nu al met krimpende budgetten. In 2013 hebben we heel wat lokale subsidies zien verminderen. We hebben daar begrip voor. Aan de andere kant hopen we dat deze tendens zich niet verderzet. Het bestrijden van maatschappelijke kwetsbaarheid moet een absolute prioriteit zijn. SV

RIMO

SAMENLEVINGSOPBOUW IN LIMBURG

April·mei·juni 2014
NUMMER 2

BELGIE-BELGIQUE
P.B.
3500 HASSELT
12/2853

JAARGANG 17
DRIEMAANDELIJKS

P509242

RIMO Limburg blikt terug op 2013

Voorzitter Marcel Kerff kijkt tevreden terug naar een geslaagd 2013, sterker zelfs, naar 20 succesvolle RIMO-jaren. 2013 was voor het opbouwwerkinstituut een jubileumjaar. Kleine kindjes worden groot, zo ook verenigingen en hun initiatieven. Alleen resultaten boeken is echter aan weinigen besteed. Enkel met de steun van bereidwillige partners, vrijwilligers en enthousiaste deelnemers kan je het verschil maken. Het evenement van 2013 was ongetwijfeld de Week van Verbondenheid tegen Eenzaamheid. Blickvanger was de Langste Eettafel waarbij we erin slaagden om meer dan 9.200 Limburgers samen te laten tafelen aan een virtuele eettafel van 4.600 meter lang.

Meer dan 9.200 Limburgers aten samen aan een virtuele eettafel van 4.600 meter lang tijdens de Week van Verbondenheid.

De krantenkatern 'Het Belang van Verbondenheid' verscheen in Het Belang van Limburg naar aanleiding van de actieweek. Hoe belangrijk was het om via de media het publiek bewust te maken?

Marcel Kerff: 'Voor de deelnemers aan de actieweek was het heel belangrijk dat ze zich opgenomen voelden in een groter geheel. Ze voelden zich niet enkel verbonden met hun tafelgenoten, maar met zoveel mensen die allemaal aan hetzelfde zeel trokken. Kleine initiatiefnemers kregen het gevoel dat ze aan iets groots meededen. Door het mediagebeuren kan je ook beleidsmakers laten voelen dat je actie onderneemt. Je brengt niet alleen mensen samen, maar je probeert ook armoede en uitsluiting op de agenda te plaatsen.'

In 2013 werden de nieuwe gemeenteraden geïnstalleerd. Niet zelden schrapten zij in sociale en welzijnsbudgetten. RIMO Limburg moet bijgevolg steeds meer energie steken in de zoektocht naar financiering. Hoe kijkt u tegen die evolutie aan?

Marcel Kerff: 'De welzijnssector is zich ervan bewust dat de buikriem aangetrokken wordt en we aanvaarden dat ook. We leven financieel gezien nu eenmaal in een ander tijdperk. Toch blijven we de hand uitsteken naar alle besturen: wat kunnen we wel zo adequaat mogelijk doen met die krimpende middelen? We blijven de besturen op hun verantwoordelijkheid wijzen: blijf investeren in de sector. We moeten de realiteit samen bekijken.'

RIMO Limburg vierde vorig jaar zijn zoste verjaardag. Enerzijds een mijlpaal om even terug te blikken, anderzijds om even stil te staan bij de toekomst. Wat is de balans?

Marcel Kerff: 'We mogen trots zijn op wat we de afgelopen 20 jaar op een doortastende wijze gedaan hebben. We zijn van een kleine organisatie uitgegroeid tot een groot instituut. De balans is positief. Let wel, we hebben ook geleerd om bescheiden te blijven. We hebben dat niet alleen gedaan. Samen met kleine en grote partners hebben we onze doelstellingen weten te realiseren. De meerwaarde ligt in samenwerking.' GS

COLOFON

Teksten: Rudi Bloemen, Katleen Caymax, Sara Coemans, Michaël Herbots, Katrien Franssens, Carla Laureys, Peter Meeuwissen, Magda Remans, Emine Sahin, Stef Vandebroek, Peter Weyns, Geert Swennen, Vivi Theunissen

Coördinatie & eindredactie: Geert Swennen

Foto's: RIMO Limburg
Patrick Olijslagers

Vormgeving: Kristel Moors

Druk: Drukkerij Aerts

RIMO Limburg vzw
Marktplaats 9 bus 21
3550 Heusden-Zolder
tel. 011/22 21 96
www.rimo.be – info@rimo.be

Mélange in de tuin in Wijerdijk

Beringen – Tijdens een samenkomst met Turkse vrouwen in de wijk Wijerdijk/Klaverweide kwamen er heel wat vragen naar boven over groenten kweken in eigen tuin. Met steun van het Provinciaal Integratiecentrum kwamen we tweewekelijks samen met een groep van 17 Turkse en Vlaamse wijkbewoners.

'De ene week hielden we een infosessie: een lesgever gaf uitleg en tips. De andere week gingen we bij elkaar in de tuin kijken: we leerden van mekaar, wisselden plantjes uit, ontdekten nieuwe dingen ...', legt projectmedewerker Lutgarde Wellens uit.

Burenhulp

Naarmate de plantjes groter en sterker werden, groeide en verstevigde ook de onderlinge samenhang. 'Het was mooi om te zien hoe mensen elkaar leerden kennen en hielpen. Zo kreeg een vrouw haar eigen plek in de grote tuin

van haar buur, ging een man elders de tuin ompspitten, werd er paardenmest verdeeld ...', gaat Lutgarde verder.

Typische groenten en gerechten

Door de verschillende culturen was het assortiment groenten heel divers. Elke cultuur heeft immers zijn specifieke kookgewoontes. 'Zo vind je in elke Turkse tuin een druivenrank: niet voor de vruchten, maar voor de bladeren waar 'sarma' mee gemaakt wordt. Turkse moestuiniers hebben verschillende soorten munt voor het maken van thee en andere soorten bladsalade. Pepers en paprika's ontbreken in geen enkel tuintje, al vind je die groenten ondertussen ook in Vlaamse tuintjes', legt Lutgarde uit, 'We sloten het project af met een maaltijd. Iedereen bracht een gerecht mee. Ook hier was verscheidenheid troef: een Vlaamse vrouw kookte soep van pompoenen, een Turkse vrouw maakte er een zoet dessert van. De Turkse keuken kent geen warme, zoete groentebereidingen. Vlamingen maken bijvoorbeeld rode

Naarmate de plantjes groter en sterker werden, groeide en verstevigde de onderlinge samenhang.

kool of biet met suiker of appel. In de Turkse keuken worden die enkel koud verwerkt in salades. Ook appelmoes kennen de Turken niet. We gaan al die recepten nu in een boekje bundelen.'

KF

Projectmedewerker
Lutgarde Wellens – 0497 58 43 50
lutgarde.wellens@rimo.be

Gezonde verbandingen in Trefpunt Hoefkamp

Dilsen-Stokkem – Het Trefpunt (buurthuis) in de wijk Hoefkamp had nood aan een nieuwe impuls. Met middelen van de Koning Boudewijnstichting richtte opbouwwerker Nicole Baerts samen met bewoners een moestuin op in de tuin van het buurthuis.

De moestuin werd een neutrale plaats waar mensen konden samenkomen, waar er terug 'gezonde' verbandingen gelegd werden. Nicole: 'Voor het inrichten van deze moestuin spraken we mensen aan op hun talenten. De wijkbewoners konden zelf uitproberen en iets doen. Hierdoor ontstond er een positieve dynamiek. Vaak gebeurde het dat er 10 mensen rond de tuin stonden te praten over groenten, anderen trokken het onkruid uit, nog anderen gingen plantjes kopen ...'

Jong en oud

Niet alleen de groenten groeiden in de tuin, er groeide ook respect tussen de

mensen. Er ontstond verbondenheid. Nicole: 'Op een bepaald ogenblik zagen onze groenten er niet goed uit. Volgens sommigen hadden onze plantjes last van rode vlieg. Het is ongelooflijk hoeveel mensen mij tips kwamen geven om de plantjes te redden. De betrokkenheid was erg groot.'

Ook de kinderen werden betrokken. Nicole: 'Met de kinderen van de speelpleinwerking gingen we worteltjes eten uit de tuin. Op voorhand zeiden heel wat kinderen dat ze geen worteltjes lusten, dat dat eten was voor konijnen. Maar eens we de worteltjes hadden geoogst, konden we niet volgen met ze proper te maken. Zo lekker vonden de kinderen ze.'

Jong en oud kwamen in de tuin samen. Door in een veilige omgeving te oefenen en te leren van elkaar, probeerden we mensen te stimuleren om zelf in hun eigen tuin aan de slag te gaan.

KF

Enkele wijkbewoners poseren trots met de oogst van de dag.

Opbouwwerker
Nicole Baerts
0497 58 43 65
nicole.baerts@rimo.be

SOMA levert Geestkracht

Maasmechelen – Psychologen trekken aan de alarmbel: '1 op 7 Belgen wordt ooit depressief en 1 op 4 krijgt vroeg of laat af te rekenen met ernstige psychische problemen. Het zijn op zich al verontrustende cijfers, bovendien zijn mensen in armoede in deze statistieken oververtegenwoordigd.'

In samenwerking met het CAW en het Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG) startte RIMO Limburg in SOMA, de vereniging waar armen het woord nemen, met het project Geestkracht. Subsidievertrekkers zijn Cera en de Vlaamse overheid.

Zelfbeeld

Om het geestelijk welzijn van kwetsbare mensen te bevorderen, zijn er vanuit SOMA al vele stappen gezet. Opbouwwerker Geert Desmet

vertelt: 'We werken al jaren rond 'zich goed voelen in de SOMA'. In groepsgesprekken merken we dat heel wat mensen veel psychologische ballast in hun rugzak meedragen, waardoor ze in een negatieve spiraal terechtkomen en zich niet gewaardeerd voelen in deze samenleving. In de SOMA krijgt iedereen de kans om op een of andere manier zijn steentje bij te dragen aan de werking. 'Ergens van betekenis kunnen zijn' is belangrijk voor een positief zelfbeeld.

Dankzij het project Geestkracht komen wekelijks 10 à 15 mensen samen om onder begeleiding over geestelijk welzijn te praten. In deze praatgroep vinden ze steun en (h)erkenning bij elkaar.

Draaiboek

Voor hulpverleners organiseerden we een vorming over armoede en dialoogmomenten met SOMA-bezoekers. Zo willen we meer

In de praatgroep vinden SOMA-bezoekers steun en (h)erkenning bij elkaar.

begrip creëren voor de complexe armoedeproblematiek en de wederzijdse drempels wegwerken. We werken nu aan een draaiboek om deze succesvolle aanpak over te dragen.

We zien onze mensen groeien en tegelijkertijd groeit de aandacht van de professionele hulpverlening voor hun problematiek.'

PW

Opbouwwerker
Geert Desmet
0497 58 43 71
geert.desmet@rimo.be

Veiligheid en geborgenheid cruciaal in Ons Centrum

Leopoldsburg – De kalender in armoedevereniging Ons Centrum toont dat de werking er uit haar voegen barst. Tussen de ontmoetingsmomenten, opendeurdagen, creasessies, vormingen... heeft opbouwwerker Karima Boutliss toch nog plaats gevonden voor maandelijkse groepstherapie sessies. Samen met vrijwilliger en klinisch psychologe Anke Vandueren maakt ze met veel succes psychologische hulp toegankelijk voor kansarmen.

Karima: 'Leven in armoede is leven in continue ziekmakende stress: hoe brood op de plank krijgen, hoe facturen betalen, hoe kiezen tussen geld voor een schooluitstap of de dokter. Zo belanden mensen in een vicieuze cirkel. Om te voorkomen dat onze mensen blijven vastzitten in hun moeilijke levensverhalen en in een negatieve spiraal terechtkomen, zijn we gestart met psychologisch begeleide praatgroepen.

Vertrouwde omgeving

We merken ook dat onze mensen in de klassieke geestelijke gezondheidszorg vaak uit de boot vallen om financiële, inhoudelijke of organisatorische redenen. Hier kunnen mensen in een vertrouwde omgeving en in een groep waarin ze zich veilig voelen onder deskundige begeleiding praten over hun problemen, hun leven, wat ze hebben meegemaakt, hun gevoelens ...

Het doet deugd om te zien hoe mensen die elkaar wekelijks zien, openlijk hun emoties met elkaar delen en telkens sterker uit de sessies komen. Dankzij onze goede relaties met het OCMW en de voedselbedeling van Sint-Vincentius zijn onze sessies goed bevolkt.'

Anke: 'In de sessies houden we ons strikt aan het beroepsgeheim. Alleen als deelnemers ons uitdrukkelijk toestemming geven, maken we informatie over aan anderen of voeren we overleg met derden. Een cruciaal element in de groepstherapie is de

vertrouwelijkheid. Willen groepsleden zich vrij voelen, dan moeten ze erop kunnen vertrouwen dat wat we zeggen binnen de groep blijft.'

PW

Karima Boutliss: 'In de klassieke geestelijke gezondheidszorg vallen onze mensen vaak uit de boot.'

Opbouwwerker
Karima Boutliss
0497 58 43 69
karima.boutliss@rimo.be

'Wijk in beeld' brengt kleur in de Posthoornwijk

Beringen - 10 jaar geleden organiseerden we een kunstproject in de Waterstraat met schilderijen op grote panelen. We bevestigden de panelen aan de huisgevels en brachten kleur in deze grauwe wijk. Na 10 jaar in weer en wind waren ze echter aan vervanging toe. De uv-straling van de zon heeft geen genade voor kunst.

Tegelijk droomde Havva Isleyen, een jonge vrouw met Turkse roots, van een fotoproject in en over de buurt. Havva studeerde fotografie in KTA2 Hasselt. Zo smeedden we plannen om een groots project op te zetten in de kleine Waterstraat.

Reconversie

Fotografieleraar Ruud Swinnen was meteen gewonnen voor een fotoproject in deze multiculturele wijk. Maar een hele klas van meer dan 20 leerlingen loslaten op een wijk van amper 55 gezinnen leek te veel van het goede. En dus werd het thema verruimd naar reconversie. De Waterstraat is immers ook een reconversieproject: een kleine sociale woonwijk gebouwd op het voormalig mijnterrein van Beringen door mijnwerkers die werden omgeschoold tot bouwvakkers.

De leerlingen kregen opdracht om ook elders in Limburg beelden te schieten van reconversieprojecten. Al die beelden werden samengebracht

in een tentoonstelling in de oude elektriciteitscentrale van de koolmijn van Beringen. Een prachtige historische locatie, die tegelijk refereert aan de band tussen de koolmijn en de wijk. Op die manier bracht de tentoonstelling de bewoners ook in verbinding met de ontstaansgeschiedenis van hun wijk.

Professionele fotostudio

Om de Waterstraat in beeld te brengen opteerde het projectteam voor portretten van bewoners. De leerlingen en leraars van KTA2 hebben het buurthuis daartoe twee keer omgebouwd tot een professionele studio. Daarnaast portretteerde Rita Van Moll van de lokale fotoclub Beringen enkele gezinnen in hun eigen woningen. En Havva Isleyen maakte mooie portretten van kinderen op straat. In totaal nam ruim de helft van de gezinnen deel aan de fotoshoots. Soms het hele gezin, meestal alleen de kinderen. De resultaten kregen een plaats in de tentoonstelling in de oude elektriciteitscentrale.

Levensgrote portretten

In de laatste fotoshoot portretteerde Ruud Swinnen 30 kinderen. Hun foto's zijn afgedrukt op grote panelen en hangen levensgroot tegen de gevels van de woningen. Alle kinderen kijken in dezelfde richting, hun blik symbolisch gericht op de toekomst. Deze portretten zijn de blijvende getuigen van ons project en springen meteen in het oog als je de wijk

Fototentoonstelling in de oude elektriciteitscentrale van de koolmijn van Beringen

binnenrijdt. We hebben ze dan ook op gepaste wijze ingehuldigd met een muzikale optocht door de wijk, met djembés en allerlei rammelaars, in het gezelschap van de burgemeester. Op het aansluitend buurtfeest nam schepen van welzijn Mark Bex een fotokader in ontvangst met de 30 portretten die aan de gevels hangen. Deze fotokader heeft intussen een ereplaats gekregen in de schepenzaal van het stadhuis.

Schilderijen

Omwillen van culturele factoren wilden de meeste vrouwen niet op de foto. Zowat 85% van de bewoners heeft een islamitische achtergrond. Om toch een betrokkenheid van vrouwen te creëren, hebben we bijkomend een schilderproject georganiseerd. Onder begeleiding van kunstenaar Evie Favoreel hebben de vrouwen meegewerkt aan 3 schilderijen op canvas. In een tweede schildersessie betrokken we de kinderen die niet aanwezig konden zijn op de laatste fotoshoot. De schilderijen zijn gefotografeerd en digitaal geprint op forexpanelen om aan de gevels te bevestigen. Naast de kinderportretten hangen dus ook enkele schilderijen op en is er dus weer meer kleur in de Waterstraat. PM

i Opbouwwerker Peter Meeuwissen
0497 58 43 51
peter.meeuwissen@rimo.be

Fotografiestudente Havva Isleyen portretteerde de kinderen uit de Waterstraat.

Terug- en vooruitblik op streekontwikkeling in Zuid-Limburg

Zuid-Limburg - Ruim 40 jaar geleden richtten enkele geëngageerde Zuid-Limburgers de vzw Streekontwikkeling Zuid-Limburg op. Ze ijverden voor een heropleving van de streek. Ze voerden aan dat Limburg steeds als één gebied benaderd werd, maar dat Zuid-Limburg een ander gezicht had en wilde houden. De vzw was de daarop volgende decennia op uiteenlopende vlakken actief: van grote infrastructuurwerken, via sport op school tot het welzijn van achtergestelde groepen. Achteraf is de focus versmald onder invloed van de subsidiërende overheid, maar streekbewustzijn bleef altijd het centrale thema.

In 1995 geeft de vzw het streekwerk op en kiest ze voor opbouwwerk. Uiteindelijk gaat het opbouwwerk op in RIMO Limburg vzw. RIMO Limburg is op dit ogenblik nog steeds actief in Zuid-Limburg.

Uitdagingen

Op vraag van Streekontwikkeling

Zuid-Limburg bracht RIMO Limburg een publicatie uit met een beknopte geschiedenis. 'Streekontwikkeling in Zuid-Limburg. Terugblik als spiegel voor de toekomst' wil echter meer zijn dan een beschrijving van het verleden. Aan 25 mensen, op een of andere manier betrokken bij Zuid-Limburg, vroegen we wat voor hen de belangrijkste uitdagingen en aandachtspunten voor de toekomst van de streek zijn. Op die manier brachten we een aantal boeiende verhalen samen. Die verhalen beslaan uiteenlopende terreinen: toerisme, economie, cultuur, welzijn, onderwijs ...

Patrick Martens (journalist bij Knack) pleit in het slotartikel wellicht terecht voor een integrale aanpak: 'Om een hernieuwd perspectief aan de streekontwikkeling van Zuid-Limburg te geven moeten de 13 betrokken steden en gemeenten buiten hun grenzen treden en meer samenwerken'. Het regioparlement van burgemeesters (naar de denkbeelden van Benjamin Barber) kan een goede start betekenen. SV

Patrick Martens: 'De Zuid-Limburgse gemeenten moeten buiten hun grenzen treden en meer samenwerken.'

Bestelinfo

€12 plus eventuele verzendingskosten

i Lucrèce Ory
0497 58 43 59
lucrace.ory@rimo.be

Het Belang van Verbondenheid

Limburg - Van 27 september tot 5 oktober organiseerde RIMO Limburg de Week van Verbondenheid in de provincie. Onder het motto 'Kom erbij. Week van Verbondenheid tegen Eenzaamheid' brachten we een tiental partners samen die mee aan de kar wilden trekken. Bedoeling was de onderlinge samenhang tussen mensen in de provincie te versterken, de problematiek van eenzaamheid in de belangstelling te brengen en goede initiatieven kenbaar te maken.

Gedeputeerde van Welzijn Frank Smeets daagde ons uit om gedurende de Week van Verbondenheid minstens 1% van de Limburgse bevolking aan tafel te krijgen. Lokale besturen, organisaties en zelfs enkele bedrijven namen de handschoen op en zorgden ervoor dat 9.218 mensen van een

lekkere en gezonde maaltijd genoten.

Katern in HBVL

De blikvanger betreft de extra katern in Het Belang van Limburg op 16 september. Met de inhoudelijke en financiële ondersteuning van de partners slaagden we erin om op 16 bladzijden het verhaal van verbondenheid te brengen. Meer dan 100.000 Limburgers kregen dit in de brievenbus.

Eenzaamheid als taboe

De onderbouw van het geheel werd gevoed door de Nederlandse professor Anja Michiels. Ze gaat ervan uit dat eenzaamheid nog altijd een taboe is. Onze maatschappij vraagt dat we zelfredzaam zijn. En dat we slagen in wat we willen bereiken. Eenzame mensen denken dat het aan henzelf ligt. De eenzaamheid haalt hun gevoel van eigenwaarde naar beneden. Voor prof. Michiels is eenzaamheid het subjectieve gevoel dat mensen iets missen in hun sociale netwerk.

In een extra katern van HBVL brachten we op 16 pagina's het verhaal van verbondenheid.

Een beleving dat hun contacten niet voldoen aan hun wensen of behoeften.

In nauwe samenwerking met Bond Zonder Naam en vele andere partners gaat de Week van Verbondenheid dit jaar van start op 26 september. SV

i Opbouwwerker Karel Bollen
0497 58 43 68
karel.bollen@rimo.be

RIMO-magazine schotelde enkele medewerkers drie vragen voor:

Magda Remans
opbouwwerker in Sint-Truiden

Barbara Argentini
buurtwerker in Genk

Diane Lemmens
opbouwwerker in Leopoldsburg

Wat heb je bereikt in 2013? Wat zijn de belangrijkste resultaten?	Wat zijn je belangrijkste voornemens voor 2014?	Wat zijn de belangrijkste uitdagingen?
Wat bereikten wij samen? Onze woongroep bleef groeien. Meer mensen vonden de weg naar het infopunt wonen. Politici gingen in overleg met de woongroep. In Sint-Truiden ontstond aandacht voor daklozen. We bouwden contacten met OCMW en diensten uit.	De verdere uitbouw van onze woonwerking, het behouden van een gezonde groepsgeest, het samen op weg gaan met bezoekers van het wooninfopunt en de organisatie van een vormende woontweedaagse zijn onze belangrijkste voornemens.	Wij dromen van een eigen stek voor daklozen in Sint-Truiden waar ze terecht kunnen voor een hap, een was en een plas ... Hieraan meewerken is een uitdaging! Ook willen wij politici stimuleren om maatregelen te nemen die 'betaalbaar wonen' mogelijk te maken.
In 2013 ben ik vooral bezig geweest met de verhuis naar het nieuwe buurthuis: een hel(s)e klus was dat. Ondertussen vonden de lopende activiteiten plaats. Ook ben ik erin geslaagd een extra opslagruimte te bekomen. Die hebben we ingericht met vrijwilligers.	Ik wil nieuwe activiteiten opstarten en nieuwe vrijwilligers aantrekken in de buurtwerking. Met de 'Actie Zonhoverheide' ijveren we samen met de Turkse Moskeevereniging en inwoners van Klotbroek voor natuurbehoud in plaats van een industriegebied op de Zonhoverheide.	Het uitbouwen van de werking in het nieuwe buurthuis en het inschakelen van nieuwe vrijwilligers. Naast vaste vrijwilligers ben ik op zoek naar vrijwilligers die zich engageren in één project of rond één thema. Multiculturele kooklessen zijn al opgestart.
In mei ben ik in Leopoldsburg gestart met een verkenning van het onderwijslandschap: ik bevroeg welzijnspartners en zocht kansarme ouders op in Ons Centrum en bij Sint-Vincentius. In januari en februari heb ik mijn bevindingen gebundeld en voorgesteld.	Ik zou heel graag starten met een werking in de 3 hoofdscholen in het centrum en Heppen. Het gaat om 1 basisschool uit het gemeenschapsonderwijs en 2 scholen uit het vrij onderwijs. Momenteel bekijken we samen met de scholen de aanpak.	Ik ben gelukkig als ik tegen het jaareinde in 3 scholen een basis heb gelegd voor de vorming van een oudergroep. Ik hoop dat het opbouwwerk bekendheid verwerft in de plaatselijke onderwijswereld. Voor mezelf hoop ik een goed evenwicht te vinden tussen werk en gezin.

Hilde Degol
opbouwwerker bij Ons Leven

Patrick Moons
buurtwerker in Beringen

Rudi Bloemen
projectleider wonen

Brigitte Motmans
opbouwwerker in Houthalen-Helchteren

Samen met Ons Leven, een vereniging van woonwageneigenaren, werkte ik een actieplan uit. Ik hield de provinciale wachtlijst bij die een goed beeld schetst van de vraag naar standplaatsen. We groeiden uit tot een volwaardige spreekbuis, zelfs over de provinciegrenzen heen.

Tijdens de Week van de Woonwageneigenaar gaan we de 'Limburgse Karavaan', een groots evenement, organiseren. Wij willen ons actieplan onder de aandacht brengen, terugblikken op realisaties en praktijken. En verder ook contacten onderhouden met gemeenten.

Gemeenten motiveren voor de aanleg van woonwagenterreinen is een werk van lange adem. Dit leidt tot ontmoediging en frustraties. Het is voor mij een serieuze uitdaging de moraal hoog te houden en persoonlijke contacten met woonwageneigenaren te onderhouden.

De voorbije 2 jaar hebben we met steun van de cel Mijn-Erfgoed hard gewerkt aan het project 'Straat in de kijker'. 8 enthousiaste vrijwilligers kwamen wekelijks samen, zochten foto's en gingen op zoek naar vroegere bewoners. We legden de laatste hand aan het fotoboek.

De voorstelling van het fotoboek en de organisatie van een fototoonstelling over 4 straten uit de Cité moet het hoogtepunt worden van het project Beringen-Mijn. We willen het leven in de straat in beeld brengen en de buurtgeschiedenis tot leven brengen.

Op een waardige manier het project Beringen-Mijn afsluiten. Door het project 'Straat in de kijker' wordt er op een positieve manier gesproken over Beringen-Mijn. Niet de afkomst, maar het herbeleven van de herinneringen aan de Cité en de bewoners staan centraal.

De degelijke voorbereiding van de samenwerking met de Hasseltse huisvestingsmaatschappij. De aanwerving van een maatschappelijk werker én een ambitieus werkkader geven de maatschappij input voor een sociaal en participatief beleid ten gunste van de huurders.

Samen met collega Vivi wil ik de opgebouwde kennis met betrekking tot bewonersparticipatie aanwenden om de sociale dienst van de huisvestingsmaatschappij mee op de rails te zetten. We gaan hiervoor nauw samenwerken met de huurders en huisbaas.

Vivi gaat de uitdaging aan om in verschillende wooncomplexen van de Hasseltse Huisvestingsmaatschappij bewoners samen te brengen om de leefkwaliteit op te tillen. Ik wil, via professionele coaching van de maatschappelijk werker, een meerwaarde bieden.

In 2013 bezochten we 70 mama's met kinderen onder de 6 jaar. In oktober startte de groep Wegwijzer die mama's wegwijz wil maken in het aanbod van vrijetijdsbesteding en ondersteuning. In de vakantie boden we workshops aan voor mama's én kinderen.

We willen de moeders versterken om hun kinderen beter te begeleiden en hun taalvaardigheid te stimuleren in de eerste levensjaren. We gaan in dialoog met diensten en opvoedingsinstellingen om het aanbod beter af te stemmen op de noden.

We willen dat de kinderen van Meulenbergh thuis de ondersteuning krijgen die ze verdienen: dat het aanbod rekening houdt met hun noden, dat ouders leren van elkaar en dat kinderen kansen krijgen op een schoolloopbaan! Dit zijn belangrijke hefbomen voor een goede toekomst.

Blokbabbels in de gele appartementen

Genk – Wanneer je via de Hasselt-weg Genk binnenrijdt, heb je ze ongetwijfeld al gezien: de zogenaamde gele appartementen van de wijk Termien. Sociale huisvestingsmaatschappij Nieuw Dak verhuurde deze appartementen in het verleden enkel aan senioren. Vanaf 2009 namen ook jonge gezinnen hun intrek in de appartementen.

De samenstelling van de bewoners in de appartementen wordt steeds diverser: niet enkel op vlak van leeftijd, maar ook qua culturele diversiteit. Zowel de dienst Wijkontwikkeling van de Stad Genk, de buurtwerking Termien van RIMO Limburg als Nieuw Dak vingen signalen op van bewoners dat deze veranderingen het samenleven onder druk zetten.

Burencontacten

Daarom bezochten buurtwerker Michaël Herbots en David Knieper, medewerker van de dienst wijk-

Buurtwerker Michaël Herbots bezocht alle gele appartementen voor blokgesprekken met de bewoners.

en bewonerszaken van Nieuw Dak, in het voorjaar van 2013 alle gele appartementen in Termien voor een blokabbel in de gang. Koffie en koekjes vormden de ingang om het samenleven in de blok te bespreken. Naast de samenlevingservaringen polsten ze ook of de bewoners zelf ideeën hadden om het samenleven aangenamer te maken. Het werd een succes: meer dan de helft van de bewoners nam deel aan hun blokgesprek. De belangrijkste conclusie was dat het overgrote deel van de bewoners graag in hun appartement woont en dat de burencontacten over

het algemeen goed verlopen. De enkele burenc conflicten die er waren, hielden geen verband met de verandering in samenleven. Daarnaast werden enkele leuke ideeën gelanceerd om de burencontacten nog te verbeteren. Om de goede voornemens kracht bij te zetten organiseerden we in samenwerking met de bewoners een slotfeest van de blokgesprekken. Het positieve gevoel na de blokgesprekken mag immers niet verloren gaan! MH

Buurtwerker Michaël Herbots
0495 24 04 99
michael.herbots@rimo.be

Tevredenheidsonderzoek bij Maaslands Huis

Maasland – Eind 2012 startte RIMO Limburg op vraag van sociale huisvestingsmaatschappij Maaslands Huis een project rond bewonersparticipatie op. Het eerste projectjaar stond een grondige verkenning met een bewonersbevraging op het programma.

Met een project rond bewonersparticipatie willen we werken aan een goede communicatie tussen Maaslands Huis en zijn huurders, aan een betere dienstverlening en aan een kwaliteitstoename van het wonen in ruime zin en dit met inzet van huurders. Via het participatiegegeven willen we de relatie en de kwaliteit naar een hoger niveau tillen.

Op huisbezoek

Vorig jaar klopte opbouwwerker Vivi Theunissen bij 202 huurders van Maaslands Huis aan om hen te bevragen over hun tevredenheid over hun woning, omgeving en

de dienstverlening van Maaslands Huis: 'Een gemiddeld huisbezoek duurde zo'n 45 à 60 minuten. Bij de ene bewoner kreeg ik bij elke vraag een verhaal mee, bij een andere huurder bleef het bij kort en bondige antwoorden.'

Dat het initiatief vanuit Maaslands Huis zelf komt, vinden de huurders heel positief: "Er wordt naar ons geluisterd," klonk het vaak. 21 huurders waren bereid om actief mee te werken aan de kwaliteit van de werking van Maaslands Huis. 13 huurders maken nu deel uit van de bewonersgroep.'

Terugkoppeling

Na de bevraging verwachtten de huurders een terugkoppeling van de resultaten. Vivi: 'Samen met de bewonersgroep stellen we een nieuwsbrief op voor de huurders met de belangrijkste conclusies uit de bevraging. Een van de grootste knelpunten blijkt duidelijke informatie naar de huurders toe. We gaan dan ook werk maken van een nieuwe

infobrochure en website met algemene informatie voor (kandidaat-)huurders. Ook betere informatie en inspraak bij renovatieprocedures nemen we op.' VT

Opbouwwerker Vivi Theunissen
0490 45 51 01
vivi.theunissen@rimo.be

Opbouwwerker Vivi Theunissen klopte bij de huurders van Maaslands Huis aan voor een tevredenheidsenquête.

Armoedebestrijding op de politieke agenda

Limburg – Ieders stem telt, maar vindt ze ook weerklank? Na de succesrijke campagne 'Ieders stem telt 2012' van de sector samenlevingsopbouw kwam de vraag: wat nu? We vonden het een topprioriteit om armoedebestrijding op de politieke agenda van lokale besturen te plaatsen.

Daarvoor organiseerden we Trefdagen Armoede in Leopoldsburg, Genk, Beringen, Houthalen-Helchteren en Sint-Truiden. Tijdens de Trefdagen gingen lokale besturen, OCMW's, welzijnsorganisaties en armoedeverenigingen met elkaar in dialoog om actiepunten in de gemeentelijke beleidsplannen op te nemen.

Armoedeverenigingen

Armoedeverenigingen Ons Centrum, De Draaischijf, Warm Hart, Sonar en OnderOns waren bereid om mensen in armoede te vertegenwoordigen. We gingen ter voorbereiding met de verenigingen aan de slag om goed geïnformeerd met duidelijke standpunten naar buiten te treden

over de thema's wonen en energie, maatschappelijke dienstverlening, werk en onderwijs. Hoe brengen we, vanuit een persoonlijk verhaal, een gezamenlijk belang naar voren waarin we ons allemaal terugvinden? Hoe staven we onze actiepunten? Hebben we genoeg informatie in huis? Kunnen we ons beter documenteren? Hebben we concrete actievoorstellen? Hoe kunnen we op een waardige, assertieve manier voor onze belangen opkomen? We werkten stevig door, verwonderd en voldaan over hoeveel expertise en knowhow er in huis was. Ook was er de nodige zelfkritiek om op een constructieve manier aandacht te vragen voor de eigen knelpunten.

Trefdagen Armoede

Dit was ook merkbaar op de Trefdagen zelf. Alle partners vonden 'Er is geen geld' een dooddoener en geen alibi om bij de pakken te gaan zitten. Ze kwamen steevast tot de volgende conclusies:

- Een lokaal centraal infopunt waar mensen met diverse vragen terecht kunnen is een must.
- Er moet een betere samenwerking komen tussen de diverse diensten en organisaties: geen eilandjes.

- De gemeente heeft hierbij een belangrijke regiefunctie. Zo geraken alle violen op elkaar afgestemd.
- De armoedeverenigingen zijn volwaardige partners om aan een sociaal en politiek debat te participeren. CL

Beleid, middenveld en armoedeverenigingen in dialoog over actiepunten voor de gemeentelijke beleidsplannen

Projectleider Frederik Vaes
0497 58 43 80
frederik.vaes@rimo.be

Buurtbewoners leren budgetteren

Genk – Voor de projectverkenning in Waterschei organiseerde buurtwerker Emine Sahin enkele denktafels over grondrechten met bewoners, professionals en sleutelfiguren uit de wijk. Daaruit kwamen een aantal knelpunten naar boven. Zo bleken bewoners het moeilijk te hebben om om te gaan met geld in krappe tijden.

We zitten in tijden van crisis, er is veel werkloosheid en de sluiting van Ford doet nog meer onrust ontstaan bij de Genkenaren. In samenwerking met het Centrum voor Basiseducatie en het OCMW besproken we het thema geldzaken grondig en stelden we een vorming samen: 'Maxi leven met je budget'. Een preventieve vorming van 10 sessies die zeer laagdrempelig en toegankelijk is voor iedereen.

In oktober vonden er 2 informatiemomenten met in totaal 20 deelnemers plaats in het buurthuis. Deze wilden de bewoners warm maken om deel te nemen aan 'Maxi leven met je budget' én hun de kans geven om gedeeltelijk mee de inhoud van de cursus te bepalen.

Van reclame tot verzekeringen

Van november tot eind januari vond de cursus plaats met gemiddeld 14 deelnemers. We bespraken verschillende thema's: hoe kan je goedkoper winkelen, hoe ga je om met reclame, hoe sorteert je je facturen en financiële post, welke rechten heb je als consument, op welke diensten en organisaties kan je een beroep doen, hoe kan je sparen en besparen...?

Er kwam zelfs een juriste van het OCMW uitleg geven over verzekeringen

en kredieten. De deelnemers staken er veel van op en wisselden ook onderling ideeën en tips uit. ES

Buurtwerker Emine Sahin
0491 37 74 09
emine.sahin@rimo.be

Via leuke methodieken staken buurtbewoners heel wat op over geldzaken.

Bezoekersteam in Houthalen-Oost

Houthalen-Helchteren – In het najaar van 2012 startte het opbouwwerk samen met het Sociaal Huis en de gemeente een pilootproject in Houthalen-Oost om alleenstaande senioren te bereiken, naar het voorbeeld van andere Limburgse gemeenten zoals Bilzen.

Sommige alleenstaande senioren verenigen doordat hun partner is weggefallen, kinderen verder weg wonen of doordat ze zich moeilijk kunnen verplaatsen. Om deze senioren te benaderen werd het bezoekersteam opgericht.

80-plussers

De werking van het bezoekersteam is eenvoudig. Vrijwilligers brengen een aantal keren per jaar een bezoekje aan 80-plussers in hun gemeente. Enerzijds voor een goede babbel, om samen een kopje koffie te drinken, maar anderzijds ook om informatie te geven over de dienstverlening in

hun gemeente en over hun rechten als inwoners. Op die manier kunnen senioren doorverwezen worden naar de juiste instanties en kan een kleine bijdrage aan het verminderen van de vereenzaming geleverd worden.

Om het project te lanceren werd een infomoment georganiseerd in Houthalen-Oost om geïnteresseerde vrijwilligers in te lichten over de opstart van het project. Een enthousiaste en diverse ploeg van een twintigtal vrijwilligers, verspreid over de hele gemeente, stapte uiteindelijk mee in het project. Het initiële idee om enkel een pilootproject in Houthalen-Oost op te starten werd daarom verlaten, en het project verspreidde zich over de gemeente Houthalen-Helchteren.

Huisbezoeken

Vooraleer de vrijwilligers op huisbezoek gingen, kregen ze in het voorjaar van 2013 eerst vorming van Vormingplus. In de zomer van 2013 vertrokken de vrijwilligers dan voor de eerste keer op huisbezoek. Vergezeld

Met zoveel enthousiaste vrijwilligers werd het project meteen uitgebreid naar de hele gemeente.

met een cadeautje en met de tips van Vormingplus in het achterhoofd, werden de eerste bezoeken afgelegd. Na de zomer kwamen de vrijwilligers opnieuw samen om ervaringen uit te wisselen en verdere afspraken te treffen over de toekomst van het bezoekersteam. SC

i Projectleider Ellen Hendrix
0497 58 43 73
ellen.hendrix@rimo.be

Opschuiven in de richting van kwetsbare groepen

Overpelt – Een veelgehoord euvel over dienstverlening is dat kwetsbare mensen moeilijk bereikt worden. Het gevolg is dat rechten en kansen onderbenut blijven. Met enkel een fraai ogende folder en een uitnodigend onthaal kom je er niet.

Een proactieve reflex vertaalt zich in de dienstverlener die initiatief neemt om hulp te bieden. Betrek hierbij de doelgroep en je kan van start gaan om je aanbod toegankelijker te maken. Het Sociaal Huis van Overpelt stapte mee in een pilootproject en kiest resoluut voor een laagdrempelige dienstverlening, dichtbij de mensen.

Op de rooster

Een dialooggroep van 10 mensen met een beperkt budget én personeel van het Sociaal Huis legden de werking op de rooster. Aan de hand van topics en vragen beenden ze de stappen in het proces van hulpverlening uit.

Pijnpunten blootgelegd

Wat bleek? Eenmaal de stap gezet, beoordeelt de hulpvrager de werking positief. Aandacht moet vooral uitgaan naar voorafgaande stappen: bekendheid van de dienstverlening, drempels wegnemen, mensen in armoede opsporen en aanspreken, en netwerking met maatschappelijke sleutelfiguren.

Realisatie

Een reeks van concrete verbeteracties werd samengebond in 5 speerpunten: informatie verstrekken over het Sociaal Huis, de opstart van een ontmoetingsplaats, outreachend

werken, kwaliteitsverbetering van de dienstverlening en aandacht voor de toekomstige locatie van het Sociaal Huis. De ambitie is om tegen eind 2015 – het moment dat de inzet van RIMO Limburg afloopt – het merendeel van de acties te realiseren.

Op dit moment werken vrijwilligers in 3 themagroepen aan de opstart van een ontmoetingsplaats in Overpelt centrum en een duidelijke brochure over het Sociaal Huis. RB

i Projectleider Rudi Bloemen
0497 58 43 66
rudi.bloemen@rimo.be

Een dialooggroep van mensen met een beperkt budget en personeel van het Sociaal Huis legden de werking samen op de rooster.

Bewoners ontwerpen en mozaïeken buurtbank

Tongeren – In de deelgemeente Ruten bekleedden de inwoners een betonnen bank met kleurrijke glasmoozaïeken met steun van de Koning Boudewijnstichting. Opbouwwerkers Nicole Baerts en Jurgen Vanhees zorgden ervoor dat het hele project op rolletjes liep.

Nicole Baerts: 'Er werd zeer nauwkeurig gemozaïekt. Wat niet goed geplakt was, namen we af en we begonnen opnieuw.'

Nicole: 'Vorige zomer zaten we voor het eerst samen met de Rutenaren. We gingen met hen de uitdaging aan om zo'n 300 uur samen een buurtbank te mozaïeken. Welk ontwerp? We beslisten om de nadruk te leggen op de kinderen, de toekomst van Ruten. Samen met kleuterschool Evermaruske organiseerden we een workshop tekenen voor kinderen en hun ouders. Hoe zien we Ruten? Waar denken we aan als we aan ons thuisdorp denken? Een creatieve mama zette de kindertekeningen om in mozaïektekeningen. Op de voorkant zouden ballonnen komen (er is een ballonnenwinkel in Ruten), op de achterkant een schilderij van Ruten met alles erop en eraan.

Ondertussen gingen Jurgen en ik op bezoek bij sleutelfiguren in het dorp en trokken we naar het dorpsrestaurant om het project bekend te maken. Café 't Lindehof werd onze uitvalsbaas en

cafébaas Stefan zorgde voor materiële ondersteuning. Tussen pot en pint werd er heel wat over de buurtbank gepraat.

Mozaïekworkshops

Eind september kwam er een tent met een kale, betonnen bank en duizenden mozaïeksteentjes in allerlei kleuren. De eerste mozaïekworkshop kon van start gaan.

In het begin verliep alles heel aftastend. Naarmate de groep elkaar beter leerde kennen, vertelden we moppen en fratsen, hielden we elkaar voor de gek ... Maar er werd zeer nauwkeurig gemozaïekt. Wat niet goed geplakt was, namen we af en we begonnen opnieuw! Streng, maar rechtvaardig! Haha.

Mozaïeken werkt verslavend. We

mozaïekten op woensdag, donderdag en zaterdag. De ene keer in de voormiddag, de andere keer 's namiddags, steeds in overleg met de vaste groep mozaïekers. Ook de kinderen kwamen hun tekening mozaïeken. We kregen niet alleen een vaste groep mozaïekers, maar ook een vaste groep bezoekers!

Ruttermarkt

Het werd kouder: we zorgden voor een vuurtje om ons op te warmen en lekker warme koffie. In december was het dan zover: de kleurrijke bank werd ingevoegd en kreeg een vaste stek op de Ruttermarkt waar iedereen de bank kan bewonderen.' GS

i Opbouwwerker Nicole Baerts
0497 58 43 65
nicole.baerts@rimo.be

Kinderen bevorderen al knutselend het sociaal wijkleven

Kinrooi – Scheyerveld is een wijk met veel jonge gezinnen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het buurtwerk de kinderen het afgelopen jaar in 'the picture' plaatste. Met een expo zetten de jongsten de buurt op een positieve manier in de schijnwerpers, wat leidde tot meer sociale samenhang.

hun droombuurt in elkaar te steken. Zo voegden ze een zwembad, een skatepark en appelbomen aan de wijk toe. De namiddagen verliepen met een lach, een traan en een ruzietje.

Expo

Alle kinderen stonden te popelen om hun kunstwerkjes te tonen aan ouders, burens, zussen, broers ... Tijdens een expo stelden we alle creaties tentoon op het speelpleintje van Scheyerveld. Enkele dames hadden lekkere hapjes gemaakt en de kinderen leefden zich uit op het springkasteel. Daarnaast maakten de ouders kennis met elkaar en ontstond er een draagvlak om samen met de hele buurt 's zomers een barbecue te organiseren. Een gezellig, multicultureel en positief gevolg van het project 'Scheyerveldse kinderen in de verf gezet!'. KC

i Buurtwerker Katleen Caymax
0497 58 43 43
katleen.caymax@rimo.be

Een zwembad, skatepark en appelbomen ... in groepjes staken de kinderen hun droombuurt in elkaar.